

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők: Kéziratok vissza nem adtnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő Benczúr Sándor

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hova az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.
Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Még néhány szó a szarvasi iparosok érdekében.

Sok szó esett pár hét óta a szarvasi ipar fejlesztése érdekében, úgy a magán értekezleteken, mint az ez ügyben megtartott gyűlésen, nem különben a helyi lapokban is, hol az ügy érdekében, hol részben ellene.

Ez uttal mint egy viszhang a már elmondottakhoz, megkísérlem néhány sorban vázolni azt, hogy nagy részben mi az oka annak, hogy a szarvasi iparosok alig képesek boldogulni?

Általánosan tudott dolog, hogy Szarvas község mint erkölcsi testületnek igen sok iparos munkára van szüksége. Számos középületei és bérházainál mindég akad valam újítani és helyre hozni való. Így legutóbb az Árpád szállodánál is, nágyobb mérvű fedélmunka merült fel, mely munkát teljesítésére ki is lett írva az árlejtés. Érkezett is több helybeli és egy vidéki iparostól származó ajánlat, de mert a vidéki mester ajánlata néhány százalékkal olcsóbb volt, a kérdéses munkát a vidéki mester kapta meg.

Kérdem méltányos dolog e ez? Az a vidéki iparos itt Szarvason adót nem fizet, azt sem minémű érdek nem köti Szarvashoz, s nincs a mi arra ösztönözze, hogy a vállalt munkát kifogástalanul teljesítse, s így olcsóbban is vállalhatja el a munkát, mint egy önzertes, s hirtvére sokat adó helybeli iparos, kinek egyrészt büszkeségét képezné az, hogy egy ily nagyobb

munkát ő készíthet el, másrészt a vállalt munkát teljesen kifogástalanul igyekeznék elkészíteni már csak azért is, mert az esetleges férc munka esetén restelne iparostársai közzé uenni, nehogy gunyolódásainak tegyeki magát, addig a vidékről jött s munkát vállalt iparos mindezekkel nem törődik.

De vajon az a vidéki iparos által néhány százalékkal jutányosabban vállalt munka tényleg olcsóbb e? Sajnos hogy a gyakorlat éppen az ellenkezőjét igazolja, mert az esetleges utánjavítások és pótlások esetén az illető vidéki mesternek kétszer háromszor is kell irni, míg eljön az elküvetett hibát helyre hozni, s megtörténetik az is, hogy pár napi késedelem, nagyobb károkat okozhat az épületben, míg az esetben, ha az ily munkát helybeli iparos teljesíti, az ily nemű utánjárások ellennének kerülvé.

Ha községi ügyeinket intézőkörök ezeket figyelembe vennék, s a látszólagos jutányosabb ajánlatokat kellő mértékükre leszállítanák, akkor nem juttatnának minden nagyobb munkát vidéki iparosoknak, s ez által kettős célzt érnék el. Először a helybeli iparosoktól — kik adójuk által szintén hozzájárultak a községi közterhek könnyítéséhez — nem csak tisztességes munkát kapnának, de másodsor a helybeli iparosok által készített munkák korántsem adnának annyi panaszra okot, mint a megelőző

években a vidéki mesterek által készített nagyobb munkálatok.

Ország szerte mozgalom indult meg a hazai ipar pártolása s fellendítése céljából, e mozgalom hatása alatt Szarvas község Elöljárósága is megtehetne annyit, hogy ne a vidéki, de a helybeli iparosokat pártolná.

HIREK.

— **Községi képviselő testület közgyűlés** volt e hó 20-án délután, a községháza tanácstermében kevés számú képviselő tag jelenlétében, mely alkalommal a következő tárgyakban történtek intézkedések. A honvéd hadapród iskolánál Szarvas község által letelepített alapítványi helyre első sorban Babák Marton, s másod sorban Bersics Sándor lettek ajánlatba hozva. Burger Frigyes gyógyszerész által, új házának felépítése alkalmával a szt. István utcából elfoglalt terület □ ölenként két korona váltás díj megfizetésére ellenben részére átengedtetett. Az Árpád szállóban lévő Kmetz-féle üzlethelyiség és lakás, az ugyanott lévő 3-ik számú üzlethelyiség, továbbá a házár épületben lévő 8 üzlethelyiségnek árverés utáni bérbeadása lett elha, tározva, s ennek keresztül vitelével az Elöljáróság lett megbízva. Buck Adolf által a piacotéri beitelken építeni szándékolt épületre vonatkozó tervrajz és építési engedély bemutatása után, a közgyűlés az építési engedély megadásához hozzá járult. Végül az évi ügykezelési vizsgálatok megojtásához Melis György és Kondacs István képviselő-testületi tagok küldettek ki. — **Szinészet.** Micsey F. György a keeskométi

SZARVAS ÉS VIDÉKE TARCZAJA.

Aratáskor.

(Rajz.)

Dőlnek a rendek az arató lányok és legények suhogó sarlói nyomán. Készülnek a kékék, a kereszték vidám nótá mellett, s aranszegélyű tornyok emelkednek a sik rónaságon, néma dicsőségei a teremtő, áldástosztó Isten jószágának.

Serény a munkában minden dolgos kéz most, hadd gyarapodjanak a buza és gabonakeresztek, ontsa rájuk a nap érlelő aranyát, úgy piltélnek aztán a kövér, acélos szemekből hónál is ragyogóbb, pehelynel is simább tiszta fehér lisztet.

Felkötött szoknyában, meztláb járják a barázdát sorra a leányok, jobbról-balra, balról-jobbra suhan kezükben a sarló, s a szép szőke buzaféjek szinte csókolózva hullnak barnapiros, duzzadó karjukra.

Pereg a veríték a nap hevétől tüzelő arcukra, ajkukról forró lehelet szakad a marokra, karcsu derekuk megroppan a sűrű hajlástól, de ők fel sem veszik, csak úgy ég kezükben a munka és zeng ajkukról a dal, mintha csak fonóban volnának, vagy tengeri hántáson . . .

Hanem a sürgős munkában ráérnek arra is, hogy kiszedjék a buza közül a száraztúl lecsapott sárga, kék és piros virágokat s bokrétaiba fűzzék, hogy pohárba

téve a mező alattán édes illatával hintsék be éjjelre a szobát.

A kis „cigánylány“ is szép bokrétaát gyűjtött már s oda tette az egyik kőve árnyékába, hogy el ne hervadhasson. A kis cigánylány Nagy Bálint jómódu gazda leánya volt s csak azért hitták cigánylánynak, mert olyan fürtös fekete haja s ragyogó éjsötét szeme volt, akár csak egy szép cigánylánynak.

Évődött is vele sokat Kiss Bálint, a szomszéd katonaviselt legényfia, akiknek a földje is szomszédságban volt az övékkel. A déli pihenő alatt oda húzódott a szép szál legény ama kereszt árnyékába, ahol Erzsike pihent, a szép kis cigánylány s oly vidáman beszélgettek a pihenő alatt, mintha csak vasárnap lett volna.

Ki tudja, talán az is volt az ő szívükben, mert ha egymást látták, úgy tetszett nekik, mintha harangok szólanának, templomi éneket hallanának s virágokat szórnanak széjjel a földön. Pedig sohse mondták még egymásnak, hogy mi lakik szívükben. De annál jobban éreztek, hogy valami angyal röpköd benne, akinek a szárnyáról csodálatos illat árad szét keblükben.

Mert nem nyög és sóhajtoz ám a magyar legény, miként a német, hanem a szemének lángjával s égő villanásával mondja meg, mit érez. Nem esik térdre, mint a rabszolga, hanem megcsippenti a szép leány állát, csókra csettint a nyelvvel s enyelegve mondja: — Olyan helyre kis lány vagy galambom, eszem a zuzádat, hogy az isten is én nekem teremtett.

És ezzel kész a szerelmi vallomás. Ha a leánynak visszhangot ver ez a szó szívében, akkor hajnál-

rózsák nyílnak ki az arcán, a szemét egy kicsit leütöti s azt mondja:

— Ejnye, no ne izéljen már.

S ennyi elég, hogy megértsek egymást. Egyszerre olyan bizalom szövődik a két fiatal szív közt, hogy gyöngéden csak huggingnak, bátyámnak szólítgatják egymást.

Ez a bizalom rég meg volt már Bálint és Erzsike között is. Várták is epedve a déli árnyéket. Mert lehet-e annál nagyobb gyönyörűség, mint ha a természet legszébb templomában két egymásért dobogó szív egymás mellett illehet és minden szavuk a szeretet imádságaként pereg le ajkaikról. Aztán egy kis sétát tesznek a fákkal szegélyezett országúton, mely ott halad el az ő földjük mellett s megállapodnak a régi, elhagyott temető mellett a hol dült kereszték, rozsdavert vasemlékek hirdetik a mulandóságot. Miért is szeretik a szerelmesek oly nagyon a csendet, az elhagyott temetőt.

Talán mert érzik, hogy a boldogság eltűnik, mint az álom, de míg szívünkben van, az örök élet mennyországának képzeljük.

Erzsike kezében tartja a mezei virág bokrétaát s a mikor Bálint egy-egy olyan szót ejt, s mi zeneként visszhangzik szívében, arcához emeli, mintha csak annak szirmaiba akarná belelehelni néma boldogságát.

Aztán leülnek egy horpadt sirhalomra és nézegetik a korhadt kereszteteket. Haj mikor majd ők is ide jutnak, ki fog tudni akkor az ő szerelmükről. Mi marad meg akkor a szívbe kötözött menyországból. Semmi, semmi. És önkénytelenül felsóhajtanak. Szomorúan málázva jár Bálint tekintete a sirhalomokon. Egyszerre

színház igazgatója, társulatának néhány tagjával Szarvasra érkezett, ugyisint megérkeztek az előadásokhoz szükséges díszletek is, melyeket a napokban helyeztek el a színházban. Mint értesültünk a színi előadások jövő hó 15-én veszik kezdetüket, s mint alkalmunk volt végig olvasni az előadásra kerülő darabok, s a közreműködők névjegyzékét, egész bátran állíthatjuk, hogy közönségünk rég részesült annyi műélvezetben, mint az ideai színi idény alatt fog részesülni.

— **Műkedvelői előadás.** A szarvasi iparos ifjak önképző körének néhány kiválóbb tagja, a nyári szinkörben színi előadást szándékozik tartani, mel alkalommal „A r v a l a n y h a j” című népszínművet fogják előadni.

— **Az aratás.** bár a sok esős idő nagyon hátráltatta az ideai aratást, ma már — zab kivételével — az aratás úgy szólván bevan fejezve. A mi a termés mennyi és minőségét illeti, általában jónak mondható, mert átlag katastrális holdanként 8 mmázsa buza termésre van kilátásunk, A néhány nap óta beállott kedvezőbb időjárás folytán a cséplés is kezdetét vette, s a pénteki piacon már meglehetősen mennyiségű új gabona volt. Volt kelete különösen az új árpanak mely sokkal szebb és teltebb szemű mint az előző évi, — Buzának mmázsa 7 frt 80 kr. az árpanak mmázsa 5 frtjával kelt el.

— **Felhőszakadás szerű** eső volt e hó 18-án délután Szarvason, az egy óráig tartó szakadó eső után alkalmunk volt alapos meggyőződést szerezni arról, hogy közönségünk esatornázása mily nyomoruságos állapotban van. Egyes utcákban, mint például a Csáky Albin, István király, Tessedik s a Jókai utcákban oly nagy mennyiségű víz gyülemlt össze, hogy a közlekedés is fennakadt, Bethlen-utca pedig a szószeros értelmében elvult útra, s a rohanó ár az átjárókat is el sodorta, s nem egy udvarba is behatolt s azt teljesen elárasztotta. Nagyon is nagy ideje lenne már, hogy közönségünkben, a régóta vajdudó esatornázási ügy végrevalahára rendeztessék.

— **Óda a gombgyár.** Tava-zra kelve, mennyire örüllünk ama mozgalom megindulásán, melynek az volt a célja, hogy itt Szarvason egy gombgyár létesítsék. Közönségünk elég nagy áldozattal akart hozzá járulni annak létesítéséhez, s már szinte látni véltük a füstölő gyári kéményeket, melyek sik alföldi ronákon büszkén meredtek volna az ég fele, hirdelve egy virágzó gyártelep létezését. Mint sajnálattal értesültünk, e reményünk teljesen dugába dült, mert a gyáros, ki a szarvasi gombgyárt létesíteni akarta, e tervéről lemondott, mert mint lemondó levelében kijelentette, a szarvasi munkás viszonyok teljesen kizárják annak lehetőségét, hogy itt egy gombgyár létesíthessék.

— **Hangverseny.** Vásárnap f. hó 16-án a szarvasi nyári szinkörben Perotti Gyula és Bartóky Matild hangversenye folyt le. — A kiváló hős tenor az opera legjobb énekese szép számú és előkelő közönséget von-

csak feláll s egy márvány siremlékhez lép, melyen fekete rovátkákat vágott az idők vihara.

Sokáig nézegeti, betűzi a feliratot, majd visszatér Erzsikéhez, megfogja a kezét s elfogódott hangon kérdi:

- Mire lesz az a bokréta, édes hugom.
- Haza viszem és pohárba teszem.
- Ne vidd haza hugom, hanem köss koszorút belőle.

A leány kitárgult szemmel, esodálkozva néz reá:

— Megkoszorozzuk azt a sirt ott vele, mert tudod kik fekszenek ottan? Honvédek, hugom, s az van a kövükre írva, hogy a hazáért estek el.

Erzsike szeme felragyogott, aztán köny látolyozta be. A bokrétát rögtön szétszórta a siron és gyorsan hozzáfogott, hogy koszorút kössön belőle.

A mikor készen volt vele, fölkel a sirdombról s büszkén, felmagasztosulva mondá:

— Jer, Bálint bátyám, tegyük e virágot a 48-as honvédek sírjára.

És gondosan ráigazították a koszorút az esővert sirkő csucsára. Erzsike aztán letérdelt, Bálint pedig levette kalapját s úgy mondtak „egy miatyánkot” a hősök hamva felett.

Aztán oly boldogan siettek vissza a munkához a napsütött mezőre, mintha csak valami kincset találtak volna. Oh igen, hiszen csak most tudták meg igazán, hogy milyen arany szívük van.

(Budapest.)

Farkas Emőd.

zotta a színházba. Magát a hangverseny tartalmát tekintve nem lehet valami nagy kaliberűnek mondani, sőt abban általában véve egy ilyen kiváló tenornak alkalma sem volt a maga valóságában érvényesülni. Szida Zsigmond úgy látszik az egész hangverseny köruton állandó berekedésben szenvedett. Bartóky Matild bájós soprán hanggal bír. Impozáns és mindamelletted kedves megjelenésével a közönség osztatlan tetszést nyerte ki. — Fodor Ernő zongora művész nem nagyon igyekezett a közönség rokon zenvét maga részére meghódítani aminek több ízben csalhatatlan tanujelét is adta.

— **A Szarvason időző** főgymnasiumi tanuló ifjuság f. é. július hó 29-én, az Erzsébet ligetben Medveky József ur díszelnöklete alatt, a szarvasi főiskolai tanuló segély alapja javára zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

— **Halálozás** Székács Lajos volt szarvasi bírósági végrehajtó, majd az orosházi kir. járásbírósgáj díjnoka, a múlt héten Temesváron meghalt.

— **Kinek van igaza?** A kötősparti szállók egyik szerény villájában hármán laknak együtt u. m. két nő s egy férfi. A múlt héten együtt voltak aratni egy helyen mind a hármán, szombaton délután mikor haza érkeztek, rémülve látták, hogy valaki bent járt a szobában, s elvitte az egyiknek két párnáját, a másiknak egy dunyháját s két lepedőjét, s végül a férfinak egy bundáját s teli kabátját. Kezdek találgatni, hogy ki lehet a tolvaj? Mire a férfi — bár elég udvariatlanul — az egyik nőt gyanúsította a lopás elkövetésével az egyik nő a férfit, s a másik nő a férfit s nő társát vádolta a tett elkövetésével. Szóra-szó majd ütlegre ütleg jött, s miután alaposan agyon gyanúsították egymást, ráadásul kölcsönös teljelentést tettek egymás ellen lopás és testi sértés miatt; s így mind a hármán vádlók és vádlottak egy személyben. Kiváncsiak vagyunk hogy a bíróság hogy fog eligazodni e bonyodalmas ügyben, s hogy valjon képes lesz-e megállapítani azt, hogy voltaképen hát ki is a tolvaj?

— **Szökött tanonc.** Blak Antal szarvasi gépész tanonca Beck János 14 éves szt.-istváni születésű, kis termetű, barna hajú és szemű, hosszukás arcu piszkos kék nadrág és piszkos műhelyi sapkából álló ruházatban f. hó 15-én reggel mesterétől megszökött Körözece a hatóság által elrendeltetett.

— **Vizbe fullt gyermek.** Medvegy Márton szarvasi lakónak Boros dülői tanyáján f. hó 19-én ennek két éves gyermeke minden felügyelet nélkül játszadozott az udvaron, mig nem véletlenségből a tanyai kút melletti gödörbe esett, s nem bírván a pocolyából kiszabadulni, ott fulladt.

— **4 lábú csirke.** A természet ellenes fejlődésnek egyik érdekes példánya látható Felker Márton szarvasi kir. járásbírósgáj fogházornél. E ritkaság egy 4 lábú kopasznyaku csirke, melynek két lába a rendes helyen teljesen kivan fejlődve, míg a fartöbbl egy czombszerű kinövés keletkezett, melyen ismét két láb nőtt, melyek egyike teljesen kivan fejlődve, míg a másik illetve a 4-ik láb kissé elvan nyomorodva.

— **Petőfi emléke** Országszerte megindult a hazafias mozgalom, hogy hősi halállal halt nagy lírikusunk emlékét most 50 év múltán azzal a kegyelettel, olyan imponáló ünneppel üljük meg, a milyet csak megérdemel szabadságharcunk Tyrtæusa, ki Romulusként fétisten módjára hirtelen eltűnt szeméink elől, hogy annál csodásabb legyen az alakja, legendává nőjön ki a sorsa s bár halála bizonyos, mindvégiglen várjuk, folyton emlegessük, egyre szeressük, látni-hallani óhajtsuk. A mint dalait mindannyian énekeljük, költeményeit áhitattal, tüzzel olvassák mindenek, nincs csak egy is közöttünk ki nevét nem ismerné, — ép úgy senki sem akadhat ki Petőfi ünnepén ne venne részt és ne ragaszkodnék mindahhoz, mi most, az ünneplő hangulat közben, Petőfire emlékezteti, a mi Petőfi dicsőségét hirdeti. Ünneplni fog július 30-án az egész nemzet és annap lesz mindama helyeken, melyek Petőfivel valami vonatkozásban vannak. Ilyen ünnep készül a fővárosban Petőfinak ama nagy művészi emléke előtt is, melyen, mint a szabadságharc eszméjének legideálisabb megtestesítője, Petőfi áll az első helyen; körülötte a győzelemre rohanó honvédsereg, melynek diadalalmora Petőfi arcán verődik vissza. Petőfi emléke e kép: a nagy-szebeni csata-körkép („Petőfi Bem táborában.”) A művészek ecsettel hirdetik rajta Petőfi dicsőségét, a kép előtt pedig Petőfi irókartársai emelnek szót: Jókai Mór, Szász Károly, Gyulai Pál, Vaduai Károly stb. hogy címundják emlékezőseiket Petőfiről. A körképársaság ugyanis emlékeztetéssé akarva tenni e félszázados fordulót, a legtökéletesebb Edisntféle fonográfon megszólaltatja Petőfinak még élő minden kartársát, kik őt személyesen ismerték s a kik e czélból írott Petőfi — emlékezőseiket bemondták

a fonográfba. Kettős czélt ért el ezzel. Elő emlékeket gyűjtött Petőfirt s megörökítette azok hangját is kik maguk is a nagy időnek nagy tanui irodalmunknak legjelesebbjei. Ez előszó — gyűjtemény aztán a Petőfi ház ereklyéi közé kerül, hogy késő unokáink is hallhassák e nagyjaink szavát, amint Petőfit magasztalják. E gyűjtemény már most is a közönség rendelkezésére áll s a körkép látogatói mindennap díjtalanul hallhatják az említettek szavát. S hogy a külső keret is megfeleljen a nagy időkre való visszaemlékezéseknek.

— **Az idő pénz.** mondja az angol példabeszéd de ennek igazságát ma már mindenki elősmeri kétszeresen pénz az idő e mostani drága munka időben, s hogy idejét bárki is teljes biztossággal beoszthassa annak mulhatatlan kelléke egy pontosan járó óra. Évek előtt ha az embernek egy pontosan járó órára volt szüksége, azt csak nagynehezen bírta beszerezni, míg ma már itt Szarvason bárki is szerezhethet magának pontosan járó órá' annyit, amennyit csak akar, Szép Mártonnak óras üzletében.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter által az ipari munkások vasárnapi szünetelése tárgyában 26584 VIII. 1898. szám a. rendeletet adott ki, mely így szól: „Az ipari munkások vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. czikk 3. §-a alapján, a belügyi és földművelésügyi minister urakkal, illetve a horvát-hszlavyon-dalmát bán úrral egyetértőleg, hivatali előzőm 1892. évi márczius hó 5-én 14,837. szám alatt kiadott rendeletének II. c) pontjához a következőket rendelem: A munkaszüneti napot követő napon reggeli 3 órakor megkezdhető a fuvarozás előkészítése és foganatba vétele E rendelettel, mely kihirdetés napján azonnal hatályba lép, hivatali előzőm fentebb idézett rendeletének II. c) 2, b) pontja érvényen kívül helyeztetik. Budapest, 1899. június 28-án Hegedűs, s. k.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes „Hennebergselyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatessabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (cs és k. udvar szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

S z i k r á k.

Felelet. Tanító: No Laci, meg tudnád-e mondani, mire való a szünidő?

Laci: Mert különben nagyon okosak lennénk.

Figyelmeztetés. Anya: A miért a Ljána bérkocsin jár, ne hidd, hogy azért már bolgog?

Leány: De mama, ha már boldogtalannak kell lennem, már csak inkább bérkocsiban akarok az lenni.

Bölcs beosztás. — Hol tölti szabadság idejét?

— Falun.

— De hisz ott nagyon fog unatkozni!

— Éppen azért. Csak két hetem van és ha jól mulatnék az alatt, az idő nagyon gyorsan mulnék el.

A gyakorlat. A vasuti kocsiban ketten ülnek. Egy ur és egy hölgy. Igen csinos hölgy. Az ur azonban össze van törve és elszunnyad. Hirtelen arra ébred, hogy valaki hegedül a kupében. Meglepetve ezen föl és nagy esodálkozással látja, hogy a fiatal hölgy cselekszi ezt.

— Bocsánatot — szól kissé boszusan — én alszom és ön hegedül?

— A kupében mindenkinek egyforma jogai vannak — szól a fiatal hölgy kissé epésen. Különb is én hegedüművésznő vagyok, a ki hangversenyre utazom és most gyakorolom magam.

Az ur nem szól semmit. Mikor azonban a fiatal hölgy leteszi a hegedüt, szó nélkül megöklöli ő nagyságát és elkezd csokolgatni.

— Uram, ez szemtelenség! — méltatlankodik a hölgy.

— A kupében mindenkinek egyformajogai vannak — válaszolt a fiatal ember. — Különb is én holnap házasodom és gyakorolom magamat.

Letromfolta. Emma (büszkén)... Én tovább voltam a felső lányiskola hallgatója mint te!

Márta (még büszkébben): És én tegnap egy házassági ajánlat hallgatója voltam.

C S A R N O K.

A Sobri mythesből.

A negyvenes években történt.

Volt Veszprémbe egy híres gabonaügynök, a ki a bécsi és pesti kereskedő-házaknak szokott a Balaton vidékén bevásárlásokat tenni. Derek becsületes embernek ismerte mindenki, aki nem kívánja meg a másét; a saját proviziójával is megelégszik; csak rendesen fizessék ki neki.

Az ügynököt Müllernek hívták; gabonát és bort szokott vásárolni. Különösen a bor volt a szakmája. Jó nyelve és orra volt. Ezen a terrenumon nem találkozott aki képes lett volna rászédni.

Egyszer ősz felé 15,000 forintot kapott a postán egy híres bécsi kereskedőtől: a Vogler ét Diamantensteintől, hogy ezért a pénzért valami zalai erdőben vásárolt gubicsot vegyen át a cég részére. Müller nem gondolkodott sokat. Melegen fölöltözött s aztán kora hajnalban megindult. A pénzt az inge alá, a teste köré csavarta. Ez a legbiztosabb hely a rablók ellen.

Két napig volt távol a várostól. A harmadik napon fényes délelőtt jött be rongyosan, süveg nélkül s a körüllevő embereknek regélni kezdte, hogy Sobri Jóskaival találkozott. A haramia vezér minden pénzt elvett tőle. Az Istennek köszönheti, hogy az életét meghagyta. De most már ez nem ér neki sokat, mert bizonyosan elveszti a hitelét a cégénél.

No ez természetesen nagy szenzációt okozott a városban. A szegény Müllert a sajnálkozók nagy tömege látogatta az egész napon által. Maga a zsandárfőhadnagy is megjelent nála s az adatokat, melyekkel a híres haramia vezérről szolgálni tudott, szorgalmasan egymás mellé jegyeztette.

Az esetet természetesen a kereskedő-házak is meg kellett írni, mint a ki tulajdonképpen az egyedüli károsult a dologban. A szegény Müller nem volt képes a 15,000 forintot megtéríteni. Az egész a bécsi cég kára lets.

Meg kell jegyezni, hogy a bécsi levegő csudálatos miasmákkal volt abban az időben tele. A bécsi kereskedő-házak sorba kridát mondottak, a mi által a szolidabb cégek is roppant summákkal károsodtak.

A Vogler ét Diamantenstein firma többet vesztett az utolsó két hét alatt ötvenezer forintnál. Gondolhatni, mennyire el volt keseredve a tiszteletreméltó cég mind a két tagja, mikor a Sobri-katasztrófát is tudomásul kellett vennie.

Vogler, az egyik főnök, kicsiny termetű, szemüveges emberke volt, de horasztó bátor természetű. Ez a mikor a levelet olvasta, egy szót sem szólt, csak kiadta a parancsokat, hogy neki fiakkert hozzanak; utazni akar még ebben az órában.

— Hová utazik ön? — kérde Diamantenstein a cégtársától.

— A 15,000 frtot visszahozni,
— Megbolondult ön? Csak nem a Sobritól kéri vissza.

— Akár attól is.

Többet nem is szólt semmit. Megfogadta a fiakkert, erre felült! ment a meddig az elvitte. Az utolsó állomásnál megfogadott egy négyökrös szekeret (mást nem lehetett kapni) s hajtattat vele egyenesen Veszprémbe.

Itt sem időzött tovább egy óránál. Meglátogatta Müllert. Bement a zsandár-komiszároshoz, megtudakolni merre van most a rabló. Azzal egy könnyű kocsi szerzett s neki eresztette a lovakat. Kocsist a veszélyes utra nem kapott. Magának kellett hajtania.

A hogy Veszprémbe tudták, a híres rabló akkor a szent-gáli rengetegekben tartózkodott. A kis szemüveges délután két órákor indult el; négy órára járt az idő, mikor az erdő széléhez érkezett.

Szép őszi délután volt. A nap még melegen sütött, a mikor a mi kis szemüvegesünk az erdei ösvényen befordult kocsiával. Össze-vissza járta a rengeteget. Kiabált, dalolt, hogy csak a figyelmet felkeltse. De az egész erdőben egy élő lényre sem lehetett bukkanni.

Az idő mindjobban tel. Vogler ur már türelmetlenkedni kezdett. Az alkony lassanként az egész erdőt beborította s a fák és bokrok összefolyó homályosságának tetszettek. Veszedelemes idő a szent-gáli rengetegben.

— Hol az ördögbe kóborolhat az a haramia? — dörmögé a kis szemüveges bosszankodva.

Abban a percben valaki hátulról fejbe kollintotta. Vogler ur körülnézett. Egyetlen élő lényt sem volt képes megkülönböztetni.

— Bolondság — mormogá a kis szemüveges — egy ágba csaphattam a fejemet.

Abban a pillanatban már újra f-jbe kollintották.

— Millionen Tenfel — kiáltott Vogler ur. Ki az ördög ütögeti itt az én fejemet?

Háttra nézett — egy élő lény sem látszott a közelben.

A következő minutában egy, az előbbieknél sokkal súlyosabb ütés tapogatta meg a koponyáját.

— De ez már mégis csak sok! — kiáltott a kis szemüveges. Ha boszorkány vagy: a szemem elé kerülj ne a hátam mögött hősködjél. Ámbátor nincsenek boszorkányok.

S azzal a fájó helyet kezdte el körültapogatni.

Most egyszerre kacagást hallott a közelből. Hangos jól érthető kacagást, de élő lényt, a kitől a hangok eredhettek volna, sehol sem látott a rengetegben.

— Vigyen el az ördög, ha értem — mormogott a kis szemüveges. Még megijednék, ha olyan bátor nem volnék.

A kacagás ismétlődött. Vogler ur vigyázott s úgy tetszett neki, mintha a nevető hangok a feje fölött erednének.

Nagy nehezen kicsiholt, gyertyát gyújtott s a feje fölé világított vele.

Akkor aztán az egész tüneményt megmagyarázhatta magának.

A hatalmas cserfa lombjai között öt izmos, száraz legény gubbaszkodott: mind megannyi bőven kiszínőrozott magyar ruhában, puskával és pisztolyokkal kezükben. Még most is mosolyogtak a csinyükön.

— Ahán! Tehát ti vagytok azok, — dörmögé a kis szemüveges, a ki a sok leírás után Sobrit s a négy legényét ismerte fel a nevetgelőkben. — Száljatok le, beszédem van veletek!

— Ördögöt! Beszélni akarsz velünk! No akkor egy-kettő; azonnal szolgálatodra állunk.

A másik percben már sorba legráztak a cserfáról A kis szemüveges végig nézett rajtuk s úgy látszik meg volt elégedve velük.

— Te vagy a Sobri? — bökött oda ujjával a haramiavezérre. Éppen téged kerestelek!

— Engem-e? — nevetett a rabló, akinek a kis ember bátorsága rendkívül megtetszett. — S ugyan micsoda dologban, ha kérdenem szabad?

— Meghallod azt is! felelt a kis szemüveges, — olyan nyugalommal, mintha az irodafőnökének adna utasításokat. Te nyolc nap előtt a veszprémi ügynökünket kirabolad. Tizenötezer forintot vettél el tőle. Ezzel bizony tönkre tettél bennünket. Már most én ezt a summát visszarekvirálni jöttem ide Bécsből, ebbe a rengetegbe.

— Ejnye kis szemüveges! Nevetett a rablóvezér. Hát ugyan ki mondta neked, hogy én tizenötezer forintot vettem el a te emberedtől?

— Hát furcsa! maga az ügynököm!

— No hát, mond meg neki, hogy hazudott az akasztófa — felelt Sobri, a kibe tudvalegőleg születésekor nagymennyiségű kedélyesség is szorult. Nem vettem én el egy krajcárt sem a te emberedtől.

— No már pedig mondta, hogy elvettél. Ne is tagadd.

— Ejnye kis embere, mindjárt odaszegyelek ahoz a fához! Hogy mersz te engem meghazudolni?

— Hát igazán nem vetted el?

— Ni, hogy vallat ez a kis hordó — szólt Sobri, — nem vettem el; becsületesre mondom.

— Hát mond ezt szemébe az ér ügynökömnek: — szemtelenkedett tovább a kis szemüveges.

— Hogyan mondanám?

— Ott lakik Veszprémbe, a város végén. Könnyen oda jöhetsz, beszélt tovább a kereskedő. Jöjj velem még ma este. Segíts megmenteni a pénzemet.

A rabló, a ki a kis emberke bátorságán rendkívül mulatott, nevetve szólott.

— Isten neki! elmegegyek, Mógor, ülj tel mellém a kocsira. Rekviráljuk vissza ennek a szegény embernek a pénzét.

A két rabló felült; Vogler melléjük s nemaokára oltúntak a többiek színe elől. A kis szemüveges jól hajtott; éjjél sem volt, mire a város széléhez érkeztek.

A Vogler ét Diamantenstein cég ügynöke a leg. szélső utcában lakott; egészen a város végén. A háznál csak holmi sövénykerítés szegyenkezett; azon a három ember könnyen átléphetett.

Sobri ment elől; a kis szemüveges utána, haramiáknak jött a Mógor.

A haramiavezér nem teketóriázott sokat; egy rugással kinyitotta a tölgyfa ajtót s a szomszéd szobába lépett. A másik két ember utána.

Odabenn koromsötét volt, Vogler kicsiholt és gyertyát gyújtott. Arra az ágyban fekvő Müller is felébredt.

Majd a nyavalya törte ki, mikor a három embert

meglátta. Sobrit akkoriban minden ember ismerte még az is, a ki sohasem volt szerencsés látni.

— Ez az? kérde a haramiavezér a kis szemüvegestől.

Vogler a fejével intett, hogy „igen.”

— Hát te mondtad hogy én a pénzedet elvettem, te pokol rajzatja? Szólt a rabló az ágensnek, Mondod-e most is hogy kirabolalak?

— Nem . . . nem . . . tekintetes ur, — nyögé az ügynök. Alig tudott szólni a rémülettől.

— Hát hol van a pénz? — dörgé a rabló. Előadd, mert rögtön testamentom nélkül hunyod be a szemeidet.

Az ágyban fekvő ember fogvaczogva ugrott le helyéről s a kályhából kivezető csövet kétfelé véve egy nagy csomagot tett a rabló kezébe.

— Megvan-e mind kérde a haramia.

— Egy krajcár sem hiányzik, tekintetes uram — sőhajtá a szerencsétlen.

— Így emlegesd máskor is a nevedet dörgé Sobri a fülébe.

Azzal az egész pénzüsszeget a kis szemüveges kezébe adta.

Vogler ur kibontotta a csomagot s egy ezres bankót a sok papír közül kihalszva, a rabló felé nyújtotta.

— Ted vissza pénzedet, — kiáltott a haramia vezér. — Nem ezért a hitvány bankóért tettem, hanem a becsületért.

Mikor künn voltak s a kis szemüveges hálásan kezét nyújtotta a haramiának, az így szólott hozzá:

— Ha már éppen adni akarsz valamit; add ide ezt a két lovat, meg ezt a kis kocsit.

Persze hogy oda adta.

Néhány nap mulva, * * * Diamantenstein ur éppen egymaga dolgozott az irodába. Cégtársa Vogler lépett az irodába.

— Isten hozta — sietett Diamantenstein az érkezett elé. Nos, hogy sikerült az expedíció?

— Itt a tizenötezer forint! — felelt a kis szemüveges a lehető legjobb flegmával.

— Mii? Micsoda? csudálkozott a cégtárs. S hogyan tudta ezt visszaszerezni.

— Az nem tartozik a dologra! véle a kis szemüveges és füttyürészve ment ki megmosdani.

(O. U.)

Nyiltér,*)

Mínt hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

M O H A I

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Helybeli főraktár:

Csapó Soma fűszerüzletében, ahol minden bel- és külföldi vizek friss töltésben kaphatók.

11—24.

Ezen rovatban közölte kért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása 100 kötetben teljesen elkészült

Jókai Mór összes műveinek Nemzeti kiadása

Megrendelhető
a legelőnyösebb
részletfizetések
mellett.

100 kötet
diszkötésben,
2000 íven, finom papíron
nyolczadrét alakban.
250 forint.

Az irodalom minden barátja, a nagy költő géniuszának minden tisztelője siessen megszerezni a nemzeti kiadást, hogy az minden magyar ház könyvespolcát ékesen díszítse, ereklje gyanánt szálljon nemzedékről nemzedékre.

A megszerzési módokat páratlanul előnyösek és lehetővé teszik, hogy mindenki minden anyagi megerőltetés nélkül egy örökbecsű könyvtár birtokába juthasson.

A ki havonként 2 frtot azaz naponként alig 7 krt szán a fekköltő célra, az megszeresheti magának ezt a könyvtárt, mely páratlan az egész világirodalomban.

A ki tehát még nincs birtokában ennek az irodalmi ereklyének, az töltse ki a mellékelt megrendelőlapot, vágja ki és egy levelezőlapra ragasztva küldje be hozzánk.

RÉVAI TESTVÉREK
Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest VIII-ut 18.

Irodalombarátok a kik előfizetőköt gyűjteni késznek, nagy jutalomban részesülnek fáradságukért

Révai Testvérek Irod. Int. Részv.-társaság könyvtárellátásai, Budapest.
VIII., Üllői-ut 18. eszennel megrendelem

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁT
100 kötetben 2000 íven, vászon diszkötésben 250 frtot.

2	frtos részletfizetés mellett szállítatik az első	10	kötet
3	"	20	"
4	"	30	"
5	"	40	"
6	"	50	"
7	"	60	"
8	"	70	"
9	"	80	"
10	"	100	"

Minden 10 részlet befizetése után egy további sorozat szállítatik. A részletfizetések be nem tartása esetén visszaküldjük a részletfizetés összegét azonnal postai úton, a postaköltségek behajtása mellett behajtani. A postai megfizetés be nem tartása esetén a részletfizetési közzegmény megszűnik és a teljes mű vételára csodéltassa válik.

Költ: _____ Aláírás és pontos cím: _____

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkifejezettebb, teljesen ártalmatlan, vegytiszt és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Hatása Meglepő

Pár nap alatt szünteti a szeplőt, májfoltot, pörse-
nést, pattanást, bőrpírdát, (mitesser és minden más
bőrtáji Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még
koros egyéneknek is üde, bájos arczint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az
arczon levő ránczokat massaga által tüntetik ki
Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az
arczot naponként Margit-Crémmel masszírozzuk,
nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arcztisz-
tatatlanságok tűnnek el, hanem a ránczok himlő-
helyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg
ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Ovszer a nap és szél befalása ellen.
Nappal is használható. Nagy tévely 1 frt kicsi
50 kr.

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Rozetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szí-
nét adja vissza 1 forint.

Hajszőktető bármily hajra aranyzókére fest 50
kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő
35 és 50 kr.

Világosóári Bohus bojusspedrő délczeg, szép ha-
jusz nevelésére 25 és 35 kr.

Földes Kelemen

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel- és küllhoni gyógyszerészi és higienikus kü-
lönlegességek, kötszerek, toillette cikkek raktára.

Telefon III szám.

Főraktár Bugyis A. és Medveczky J. gyódsz.

2-10 Raktár minden gyógyszerertárban.

3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

5-10

H i d e t m é n y

Az üzlet végleges felosztási miatt alolirotnál a következő tárgyak olcsó áron eladók. Egy 7/8 méteres fadodé, amely cséplő garnitúrához esetleg szőlő gunyhónak is igen alkalmas. 1 drb Kivágót oldalú kocsii hozzá való szántalpakkkal, 1 drb konyha jégsekreznáz nagyobb mennyiségű trirői rosták és szecskavágó gépek 1 drb 3 as számú Verthein szekrény, 1 festék őrlőgép, egy üzlet berendezés, 3 drb kerti pad vaslábbal. és egy teljes lakatos műhelyhez szükséges szerszámok. stb. stb.

ifj. Pól Károly

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétettnek a

SZARVAS ÉS VIDÉKE

Kiadóhivatalában